

2450.
Loimaa.

outo vanhemmissa arkuissa Loimaan seuduilla
Arkun oli Wesikosken Hulmin rusthollin tytär
teettänyt Loimaalla v. 1788, joka vuosiluku on
kuettava rautaisissa numeroissa arkun etulaidassa
dassa. S.M.Y:n lunastama 25:stä markasta 23/XI
1886, kansakoulunopettaja J. Maukosen toimit-
tama.

2451.

Uusikau-
punkki.

J.A. Sederberg lahj. S.M.Y. 23/XI 1886.

1--3. kolme kullattua hopeasormusta, kaikki
kannoilla varustetut, n:o 1 rengashelyinen,
vähemmin koristettu, n:o 2 suurella nelikul-
maisella kannalla varustettu, jossa lasikiven
alla kullatulla pohjalla nähdään musta profi-
likuva hiuspiiskalla ja rintarönsyllä (kräs)
vaatetusta ihmisestä, n:o 3 enimmäin koristettu,
jonka kannessa näkyy sarvekkaan eläimen kuva,
kuva keskiajalta.

2452.

M.M.Y:n stipendiatin yliopp. J.E,
Tuomalan keräelmä Helsingin kihlakunnasta
kesällä v. 1885 M.M.Y:lle jätetty 23/XI -86.

Kts. S.M.Y.
verif. 1886

Porvoon
pit.

1. A. Kivikaudelta:
=====

1. Litteä reikäkivi epätasaisilla syrjillä, 122-
133 mm. ristiinsä diam., 42 mm. pks., reiän
aukko n. 22 mm.; löyd. Vanhan Mosjon maalta.
2. Kappale nelisulkaista hienorakeisesta kivilaa-
dusta olevaa tikarinterää, 89 1/2 mm. pit.,
26--47 mm. lv., 10 mm. pks., oli löytäessä

2452.

Porvoon pit.

ollut tuumaa paksu (varsipuolesta) ja 15 tuumaa pitkä , poikkil. , löyd. Kaarin kylän Klemon talon maalta, vrt. N:o 2268,20.

3. Kaunistekoinen oikokirves, tasoitetulla kannalla, skandinavilaista muotoa, 127 + mm.ptk., terän suusta 43 1/2 mm. lv., 34- mm. pks., löyd. Kaarenkylän Hannulan pellostä ojaa kaivaessa 9 p. kesäkuuta 1885.

(valok.6451)
valok.V.A.
8:16.

4. Pieni sievä kirves, edellisen muotoinen, 70 mm. ptk., 31 1/2 mm. terän suusta lv., 18+mm.paks., löyd. Kaarenkylän Hannulan maalta.

5. Ohut, kehdonanturanmuotoinen kuokkamainen ase, 159 mm. ptk., 15 mm. lv., 30 mm. korkea l. paksu, poikkil. , aseennuoto , löyd. Kerkkoin Luukilan talon maalta "Saarenaho" nimistä metsäpeltoa kyntäessä syksyllä 1884.

(valok.V.A.
10:10)

6. Lyhyt, mutta leveä kourutaltta, 67+ mm. ptk., 36+ mm. lv., 17 mm. pks., ; kanta on tasoitettu poikkil. , teränmuoto puolipyöreätä lähestyvä ; Löyd. Kerkkoin Emanuel Tuomalan maalta.

7. Tasaperäinen kourutaltta, vaillinaisesti hiottu ja mutkaisella terällä, 73 mm. ptk., 36+mm. l., 18 mm. pks., poikkil. pytkyliäinen , löytänyt Kerkkoin Vanhan Heikkilän renki saman talon "saari" nimisen niityn ladolta korttelin syvyydestä hiilien seasta.

8. Leveä, raakamaisesti tehty kirves 201 1/2 mm. ptk., 66 mm. l., 39 mm. pks., löyd. Kerkkoin Iso-Ojalan maalta ojaa kaivaessa.

9. Pieni, paksuvartinen, kantaan päin suippeneva

2452.

Porvoon pit.

- kourutaltoa kaarevalla terällä, seon 75 mm.ptk. 26 1/2 mm. lv., 21 mm. pks., kiven laatu santsakiven tapaista; löyd. Monninkylän Kreijulan maalta; kärkeä rikottu ja käytetty lääkkeeksi.
10. Lohkomalla ympyriäiseksi muodostettu kiviliuska, johon reikää on hivuttamalla aljettu tehdä; kivi on 108--114 mm. ristiinsä laaja;
11. Nelisulkaisen tikarinterän kappale, 77 mm.ptk. 17-36 mm. lv., 9 mm. pks., löyd. jo menneellä vuosisadalla hietakuopasta, säilyttänyt itsellinen Kustaa Kallenp. l. Kallio Kusta Monninkylässä.
12. Vasarakirveen aines, ilman varsireikää, 159+ mm. ptk., 64+ mm. lv. 50 1/2 mm. pks., löyd. Monninkylän Kraatarin rusthollin Aron saralta.
13. Tasakantainen oikokirves, skandinavilaista muotoa, 106 mm. ptk., 46 mm. lv., 33- mm. pks., toinen lape alavampi ja särmäinen, löyd. Monninkylän maalta, säilyttäjän, itsellisen Kustaa Kallenp:n, kertomuksen mukaan puun kannon sisältä.
14. Pieni vasarakirves, vasara rikottu, 107 mm. (valok.V.A.17:7) ptk., 55 mm., l., 38 mm.pks., talletettu Kerkkoin kyläLampilassa ja käytetty jyväläärin pohjalla.
15. Pitkä, solakka muotoinen vasarakirves, valinharjalla ja varsireikä korokkeella varustettu, 236 mm. ptk., 68+ mm. l., 45 mm. pks., vasarapuoli rikottu, varsireikä kapeneva, pinta ilmansyömä, löytänyt Nalkkilan Haidin renki saman

Porvoon pit.
2452.

- talon maalta näreen juuresta maan sisästä ke-
vällä 1885.
16. Varreltaan melkein lieriöinen oikokirves, 156 1/2
mm. ptk., 54- mm. lv., 37 mm. pks., terää ja
osaa varresta rikottu, löytänyt talonisäntä
Zimmerman Ilolan kartanon maalta.
17. Kaksois-kirves, pieni, ohut, skandinavialaista
muotoa, 71 mm. ptk., 29 mm. lv., yhteensä,
11 1/2 mm. pks., löytänyt itsellinen Uutela
Vahvajärveltä, tätä on käytetty lehmän tervey-
deksi.
18. Kourutaltan särmäinen varsiosa, kantaan päin
hoikkeneva, 106 1/2 mm. ptk., 41 mm. lv., 30 +mm. pks.,
pks., löytänyt itsellinen Tupala Vahvajärveltä
ja antanut sen itselliselle Fredrik Arolalle
Sääksjärvelle. Kiveä oli käytetty ajoksiin,
ajoksen pinta mukamenemmän takaisin, kun sillä
painoi.
19. Kourutaltasta teräkatkelma, 77+mm. ptk.,
38 mm. lv., 25 1/2 pks., varren poikkil. ja
terän muoto puoliympyräiset, löytänyt kesällä
1884 työmies Vallerian Saxlund Kirveskosken maal-
ta.
20. Molemmista päistä katkennut tikari, 170 mm. ptk.,
22--36 mm. lv., 11 mm. pks., särmät kuluneet,
varsi hiukan väärä, säilytetty Ison Laukkosken
Peltolassa .
21. Pieni hyvin hiottu kourutaltta, puoliympyräi-
sellä poikkil.:lla ja terällä, 77 mm. ptk.,
26 mm. lv., 19 1/2 mm. pks., Nalkkilan Järvelän

Porvoon pit.
2452.

maalta löyd, lahj. Kerkkoin Hannulan isäntä.

22. Törkeätekoinen, molemmista päistä rikkunut tasataltalla 15 1/2 mm. ptk., 35 + mm. lv., 29 mm. pks., löyd. Kerkkoin Mäki-Lämpilan maalta.

Pukkilan
kappeli.

23. Jyrkkäteräisestä tasataltasta teräkatkelma , 37 mm. ptk., 48 mm.lv., 24 mm.pks., löyd. Pukkilan kappelin Kanteleen kylästä, antanut kiertokoulunopettaja Packlen.

Porvoon pit.

24. Kappale kehdonanturanmuotoisen kiviaseen päätä, 58 1/2 mm. ptk., 26 mm. l., ja pks., poikkil. katkeamiskohdalta , löytänyt itseolevainen Johan Johanneksenp. Laurilan Talon pellosta, Savijoen kylää, v. 1868.

25. Teräkatkelma kourutaltasta, 57- mm. ptk., 29 mm. lv., 24 mm. pks., poikkil. , terän muoto kulmikas, sitä on käytetty kipeitten silmien parantamiseksi ja pistoksiin. Löydetty puun juuren alta Kulloosta ja saatu Ali-Vekkosken Bryggarsilta.

26. Suurenlainen kourutaltta, (santakivestä) , 173 1/2 mm. ptk., 44 mm. lv., 28 mm. pks., varsi särmäinen, terän muoto puolipyöreä; löyd, Andersbölen Nygrenein maalta.

27. Lattea ja leveä , piikiteräinen hakkuase varsi sireijällä, 154+ mm. ptk. 100 mm.lv., 25 1/2 mm. pks., Ase on joka kulmasta rikkunut, sen muoto , Löyd. myöskin Andersbölen Nygrenein maalta.

28. Oikokirves, toinen syrjä ja kanta hiomatta , 136 mm. ptk., 55- mm. lv., 34+ mm. pks.,

2452.
Porvoon pit.,

- poikkil. melkein suunnukas, löyd. Kerkkoin Johan Tuomalan maalta ladon nurkasta maan sisästä.
29. Kourutaltan varsiosa, melk. puolipyöreällä poikkil.:lla 131 1/2 mm. ptk. 37 + mm. lv., 28 mm. pks.,
30. Leveä, loivateräinen tasataltta,hiomalla muodostetulla kannalla, 91 + mm. ptk., 55 - mm. lv., 21 1/2 mm. pks., poikkil. suunnikas, N:oin 29 ja 30 löytöpaikat tuntemattomat, molemmat ovat saadut romukalujen seasta Kerkkoin Hannulasta.
31. Kirves, soikealla poikkil:lla ja rikotuulla terällä, 92 mm. ptk. 42 1/2 mm. lv., 27 mm. pks., löyd. Kerkkoin Henttalan pellon saralta.
32. Piikkiteräinen kiviase, vaajan tapainen, 189 1/2 mm, ptk., 40 - mm. lv., 32 1/2 mm. pks., poikkil. keskeltä , itse aseeseen muoto , Löytänyt Kerkkoin Järvelän poika Jeremias Markus Nietoin niityn rannalta vedenrajalta tukki-työssä ollessaan,
33. Leveä, loivateräinen tasataltta, vaalean harmaasta kivistä, 106 1/2 mm. ptk., 54 mm. lv., 21 mm. pks., löytänyt itsellinen Johan Johannesenp. Kerkkoin Klemolan pellosta kyntäessä.
34. Pienin vasarakirves oikosta muotoa 95 1/2 mm. ptk., 52+mm. lv., 38 - mm. pks. poikkil. jok- (valok.V.A. 16:7.) seenkin suora suunnikas. löyd.Tiilästä ja säilytetty Juornankylän Laurilassa.
35. Vaillinaisesti hiottu pyöreäteräinen savilius-

2452.
Porvoon pit.

- kamainen kaiso, 153 mm. ptk., 55 mm. lv., 21 mm. pks.,
36. Pitkä, niinikään vaillinaisesti hiottu kourutal-
taltta, 198 1/2 mm. ptk., 54 mm. lv., 28 +mm.,
pks., poikkil. ja terän muoto melk. puolipyö-
reät . N:ot 35 ja 36 löytänyt muonamies Kust.
Ad. Fagersten Särkijärven Jonnin maalta molem-
mat yhdestä paikasta ojaa kaivaessa.
37. Ylipäästä taittunut tasalevyinen ja ohkainen
tasataltta, 88 mm. ptk., 38 mm. lv., 13+ mm,
pks., päällispintasärmäinen, löyd. Ison Lauk-
kosken Fredrik Jaakkolasta.
38. Raakamaisesti tehty, lohjennut tasataltta,
129 mm. ptk., 49 mm. lv., 29 mm. pks., löyd.
Ison Laukkosken Adolf Jaakkolasta.
39. Kourutaltan varsiosa, yläpinnalta hiukan sär-
mäkäs, 99-mm.ptk., 38+ mm. lv., 27 mm. pks.,
säilytetty Junnan talossa Ison Laukkosken ky-
lässä.,
40. Ympyräteräisen tuuran terän tapaan hiotun kir-
veen teräpuoli, 81 mm. ptk., 52 mm. lv., 25mm.
pks., Säilytetty syytinkimies Joh. Virtasen
luona, Ison Laukkosken kylässä.
41. Terästä rikkunut kourutalтта, samaa muotoa
kuin n:o 21 , 106- mm. ptk., 32- mm. lv., 21
mm. pks., säilytetty itsellismies Rothin luo-
na Isossa Laukkoskessa.
42. Ylipäästä taittunut pieni kourutalтта, edelli-
sen mallia, 55 1/2 mm. ptk., 23 mm. lv., 15+
mm. pks., ollut säilyssä Ison Laukkosken Uu-

2452.

Porvoo pit.

della Krouvarilla.

43. Kourutaltoa, samaa muotoa, vaikka leveämpi ja viistoteräinen, 97- mm. ptk., 36 mm. lv., 25 mm. pks., löytänyt muonamies Johan Löfgren Ison Laukkosken maalta.
44. Keskenräinen reikäkivi, granitista, johon reikää molemmilta puolilta on jystämällä aljettu tehdä, 97-107 1/2 mm. ristiinsä diam. 50 mm. pks., kyntäessä löydetty Tuorilan Hannulan maalta kesällä 1885.
45. Paksullainen tasataltoa viistoon lohenneesta aineskivistä hiottu, 85 mm. ptk., 37- mm. lv., 22 mm. pks., löyd. viime vuosisadalla ja säilyssä ollut Kustaa Kallenpojalla Monninkylässä.
46. Kantaan kavennettu kourutaltoa, osittain vaillinaisesti hiottu, 105 1/2 mm. ptk., 30 mm. terältä lv., 22 + mm. pks., Poikkil. soikea, kouru pitkälläinen ja terän muoto kaareva. Löytänyt itseolevainen Israel Gren kesällä 1884 ojaa kaivaessa uutta maata tehdessä Monninkylän ja Vakolan välillä maantien vieressä.
47. Ohut loivateräinen tasataltoa, 111+ mm. ptk., 40 mm. lv., 10 1/2 mm. pks., löytänyt itseolevainen Matti Gren Monninkylästä perunamaata kyntäessä.
48. "Ukkosen naula", hiomisen ja kaapimisen jälkeä näyttävä kiven kappale, löydetty Vefvarsbakan koskesta Ilolassa ja saatu työmies Lindforsin leskeltä Bjurbölestä. "Naula" oli löydetty kiven

2452.
Porvoon pit.

sisästä muka, joka täytyi särkeä kolmella laukauksella, ("sprängas i tre skott"), ennenkuin se sieltä saatiin. Sitä on käytetty eläimen pistoksiin.

49. Terä osa varsireiän kohdalta katkenneesta vasarakirveestä, 96+ mm. ptk., 61 1/2 mm. lv., 42 mm. pks., kiven pinta on rosoinen ja näyttää kaapimisen jälkiä. Ollut säilyssä Fagerstadin Hinrikaksen talossa.

50. Kaksoistaltta, (tasa- ja kourutaltta), toisesta syrjästä paljon lohennut pois, 130 1/2 mm. ptk., 26-56 mm. lv., 27 mm. pks., Poikkil. suorakaide, tasataltan terä jyrkkä, kourutaltta-terä kulmikas. Säilytetty Kerkkoin Jussilan talossa romukalujen joukossa.

51. Kauniista kirjavakivestä hyvin hiottu vasarakirves, aivan suorasuuntainen, vasaraosa lyhyt; pituus 147 mm., leveys 53 mm., paksuus 37 1/2 mm., muoto , Terää olivat lapset vähän rikkoneet; löytänyt syksyllä 1883 muonamies Vellin ojaa kaivaessa Kraakun kartanon (Kråkö) maalta liki Killingebacken-nimistä valtaojaa.

valok. V.A.
17:11.

52. Suuri kol^misyrjäinen reikäkivi, 149-166 mm. riistiinsä diam., 52 1/2 mm. pks., kolmella puolen on syrjissä lovet (sitomista varten); sen olivat paimenet löytäneet aidan seipäeseen pantuna Kerkkoin kylän maalta.

Helsingin p. 53. Pieni oikokirves, suorakaiteenmuotoisella poikkil.:lla ja tasoitettu kannalla, 84 mm. ptk., 37 mm. lv., 23 mm. pks., Talletettu syytinki -

2452.
Helsingin p.,

mies Löffbergillä Keimölassa (Keinby) ja käytetty pistoksiin.

54. Rikkinainen ohut kourutaltta, 133 mm. ptk., 26-43 mm. lv., 15 mm. pks., Terä ollut loivasti kaareva, takapinta särmäkkäinen. Löyd. v. 1884 Tapanin kylän Petaksen maalta kyntäessä.

55. Pitkä, vaillinaisesti hiottu, terältä vähän rikottu tasataltta, 189 mm. ptk., 57+mm. lv., 17 mm. pks., löytänyt itsellinen Aug. Bergman Rivun kylästäkkorstenin asemasta. Talttaa käytetty partaveitsen hiomiseen,

56. Tasalevyinen kourutaltta, 141 mm. ptk., 39 mm. lv., 23 1/2 mm. pks., takapinta hiukan särmäinen, poikkil. ja terän muoto puolipyöreät. Löytänyt v. 1879 Hämeenkyllän kartanon torppari Johansson saman talon maalta pellon mäeltä kiven juuresta.

Mäntsälä.

57. Lyhyt kourutaltta, 77+mm. ptk., 35 mm. lv., 21 1/2 mm. pks., poikkil. suunnikas, vaikka särmä on kaapimalla pyöristelty, terän muoto ; löytänyt torppari Vilhelm Rantala Hautjärveltä.

58. Kivirengas, pieni, 39-40 mm. ristiinsä diam. (valok.V.A. 28:19). 17 1/2 mm. pks., poikkil. , löytänyt itsellinen Johannes Maijala kyntäessä Sääksjärvellä.

59. Paksu, vaillinaisesti hiottu tasataltta, pitkällä terällä laskulla, ja näköisellä poikkileikkauksella; se on 131 mm. ptk., 55 mm. lv., 35 1/2 mm. pks., Löytänyt Johan Kavenius Pietilän maalta pellon saralta lataessa.

2452.
Mäntsälä. 60. Kantaan päin suippeneva kourutaltta, puolipyöreällä terällä (vrt. n:o 21) , 104 mm. ptk., 35 mm. lv., 23 mm. pks., löyd. Klas Melart Juholan maalta.
- Sipoom pit. 61. Pieni tasataltta suunnikaisella poikkililla ja kaarevalla terälle laskulla, 72 mm. ptk., 37 mm. lv., 16 mm. pks., Löyd. Martinkylän Antbacka Falkin maalta.
62. Varsireijän kohdalta katkenneen, kauniisti hiotun ja toisella puolen valinharjalla varustetun vasarakirveen teräpuoli, 88 mm. ptk., 53 mm. lv., 43 -mm. pks.; löytänyt Paipisten Mälarsin renki saman talon maalta.
63. Teräpuoli vasarakirveestä, molemmin puolin valinharjalla varustettu, 115+ mm. ptk., 62 mm. lv., 42 mm. pks., Löyd. Kesterinkylän (Gesterby) Smedsin maalta.
64. Erinomaisen kaunis, vihriä kivinen kourutaltta tasaiseksi hiotulla kannalla, 96 1/2 mm. ptk., 29 + mm. lv., 21 1/2 mm. pks.; poikkil.:sta ja teränmuodosta vrt. n:oon 21 edellä. Löyd. Martinkylän Olisbakasta syvästä hietakuopasta.
65. Leveä kourutaltta, niinikään tasaisella kannalla ja melk. puolipyöreällä terällä, 107- mm. ptk., 44 mm. lv., 24+ mm. pks.; löyd. Mosabakan kartanon maalta kaivaessa.
- Nurmijärvi 66. Molemmista päistä vähän rikkunut kourutaltta, alaspäin kapenevalla poikkileikkauksella ,

2452.
Nurmijärvi.

125 mm. ptk., 31 mm. lv., 25 + mm. pks.,
löytänyt itsellinen Roth pellolta kyntäessä
Palojoen kylästä, asetta on käytetty erään ty-
tön otsasta" leinikoppaa painamaan", vaan ei
kuulu auttaneen.

67. Vasarakirves, pitkin vasaran puolta varustettu
valinharjalla, 189 mm. ptk., 61+mm. lv., 40+ mm.
pks. Löyd. Kytäjän Retkojan kylän Anttilan
maalta uutta perunakuoppaa kaivaessa 3 kyyn .
maan sisältä ja säilytetty Hyvinkään Kylän -
pään eli Mäkilän talossa sekä ennen käytetty
siemenvakan pohjalla kylväessä, että muka piti
saaman terästä viljaa,

Valok.V.A.
22:12

68. Yhdeltä puolen hiottu kivikappale, johon kaapi-
misen kautta on tullut syvennyksiä, talletettu
Nukarin Ali-Syvän ojalla ja luultu tulleen
alas taivaasta ja menneen puun sisään.

Uudemmalta ajalta:

=====

Pukkila.

69. Pieni valettu vaskinen vasara, löyd. Pukkilan
kirkonkylän Jäppilän talon pellolta v. 1879.

70. Korvalla ja kannella varustettu tinatuoppi
jonka ulkopuoli on kaunistettu kukkaisuurroksil-
la ja kruunatulla G; kirjaimella ja kansi ku-
ningas Fredrikin kuvalla; tuoppi on ollut Ru-
han kartanon entisen omistajan majuri Löfvin-
gin oma ja ostettu huutokaupasta.

71. Pukkilan vanhan kirkon rautakruunu l. kyntti-
län jalka, neljällä sijalla varustettu ;

2452.

Pukkila.

jalat ja kaaret kierretyt, Saatu samasta paikasta edellisen kanssa. Savijoen Brusilasta.

2453.

S.M.Y:n stipendiatin yliopp. A.R. Blomqvistin kokoelma Kymin kihlakunnasta S.M.Y.
23/X1 1886.

Säkkijärvi.

1. Vähän säretty tasataltta kantaan päin kapeneva mutta paksuneva, 89+ mm. ptk., 37 1/2 mm. lv., 23 1/2 mm. pks., terä laskee leveimmältä tasaiselta sivulta. Löyd. Lavolan tilalta Lahnajärven kylästä.

Virolahti.

2. Eteläkarjal. tasataltta, vaillinaisesti hiotulla varsiosalla ja tasoitettulla kannalla, pinnalta naarmainen, 105 mm. ptk., 58+ mm, lv., 19 mm. pks., Ylä-Urpalan kylästä.
3. Syrjistä särmäiseksi hiottu kourutalтта, josta on paloja särjetty , 107 mm. ptk. 43 mm. lv., 25+ mm. pks., samasta kylästä.
4. Molemmista päistä, yläpäästä viistoon, terästä pyöreäksi särkynyt kourutalтта, veden raitaiseksi syömä; alasivu tasainen, 107 1/2 mm. ptk., 46+ mm. lv., 24 1/2 pks.,
5. Yläpäästä katkaistu kourutalтта puoliympyränmuotoisella poikkil:lla, terän kulmat murtuneet 64 1/2 mm. ptk., 34 mm. lv., 21 mm. pks.,
6. Kourutalтта, soikeällä poikkil:lla ja pienellä kourulla 82 1/2 mm. ptk., 34 mm. l., 17 mm.pks.,